

Tüketim Olgusunun Değişimi ve Sosyal İlişkiler Üzerindeki Etkisi

Change of Consumption Concept and Its Effect on Social Relations

Ahmet ALP**

 0000-0001-8239-969X

Murat BAYHAN+*

 0000-0001-6183-3178

MAKALE BİLGİSİ

Başvuru: 20. 02. 2023
Düzeltilme Talebi: 09. 03. 2023
Son Düzeltilme: 09. 03. 2023
Kabul: 24. 03. 2023
Online Yayım: 15. 04. 2023

Anahtar Kelimeler:

Tüketim İlişkileri
Değişim
Kapitalizm
Tüketim Toplumu
Tüketim Kültürü

ÖZ

Bu çalışmanın amacı tüketim olgusunun sosyal yönlerinden hareketle, tarihsel süreçteki değişimini, geleneksel toplumsal yapılar ve modern olarak adlandırılan kapitalist toplum yapılarındaki tüketim ilişkileri, değişim süreçleri ve toplumsal ilişkiler üzerindeki etkisini incelemektir. Tüketim insanlık ile ortaya çıkan bir kavramdır. Bu nedenle toplumsal ilişkilerin şekillenmesinde ve değişiminde önemli etkileri vardır. Nitekim tarihsel süreçte, avcı ve toplayıcı olarak adlandırılan ilkel toplumlardan günümüz kapitalist toplumlarına kadar geçen sürede, tüketim düşüncesi ve araçlarının sürekli değiştiği/geliştiği görülmektedir. Benzer şekilde, toplumsal ilişkiler de tüketim ilişkileri karmaşıklaştıkça daha karmaşık toplumsal yapı ve düşün biçimlerine doğru evrilmektedir. Nitekim kapitalist sistem ile birlikte önceki dönemlerde olumsuz olarak algılanan tüketim kavramı yeni anlamlar kazanmaya başlamıştır. Tüketim ilişkileri hiç olmadığı kadar görünür ve sosyal ilişkilerin şekillenmesinde etkili olmaya başlamıştır. Böylece, daha önceki dönemlerde göz ardı edilen tüketim kültürü çerçevesinde şekillenen tüketim toplumu kavramı tartışılmaya başlanmıştır. Nitekim tüketim toplumu olarak karşımıza çıkan bu düşün biçiminde, tüketim kültür araçları ve onu kutsayan ideolojik aygıtlarıyla birlikte bireylerin zihinlerine soyut zincirler dolamış ve tüketim için yaşayan, buna göre hayatını şekillendiren, özgürlüğü tüketimde bulan yeni bir kölelik tipi ortaya çıkarmıştır.

*1Yazar İletişim/ Corresponding Author: Ahmet Alp (Arş. Gör. Dr.), Bingöl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü. Bingöl, Türkiye
✉ aalp@bingol.edu.tr

*2 Murat Bayhan (Doktora Öğrencisi), İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye
✉ m.bayhan887@gmail.com

Kaynak Gösterimi/ Citing This Article: Alp, A. ve Bayhan, M. (2023). Tüketim olgusunun değişimi ve sosyal ilişkiler üzerindeki etkisi. *Sosyolojik Bağlam Dergisi*, 4(1), 80-90. doi:10.52108/2757-5942.4.1.6